

130 років від дня народження Василя Вишиваного

Василь Вишиваний (справжнє ім'я – Вільгельм Франц фон Габсбург-Лотрінген, 1895–1948) – австрійський архієпископ і представник однієї з найславніших європейських монархічних династій, видатний український військовий і політичний діяч, дипломат і поет. Його ім'я нерозривно пов'язане з боротьбою за українську державність – як полковника легіону Українських січових стрільців і захисника української культури.

Народившись у родині Габсбургів, Вільгельм зростав на узбережжі Адріатики, у багатомовному й культурно різноманітному середовищі. З дитинства він багато подорожував і цікавився історією народів Європи. У юнацькому віці, порушивши придворні правила, Вільгельм інкогніто вирушає до українських Карпат, де відкриває для себе світ гуцульських звичаїв, мову і дух свободи українського народу. Ця подорож назавжди змінила його світогляд і згодом визначально вплинула на його рішуче бажання стати активним учасником української боротьби не лише за культурну самобутність, а й за політичну незалежність.

Під час Першої світової війни Вільгельм очолив український полк у складі австро-угорської армії. Він досконало опанував українську мову, глибоко вивчив історію та традиції, а подаровану солдатом вишиванку поєднував із військовим одностроєм, перетворивши її на символ особистої відданості Україні. Коли УНР переживала кризу довіри та авторитету, багато хто бачив

ПРОПАВ ГАБСБУРГ.
Відень, Австрія, 12 жовтня (АП). — Австрійська
принцеса повідомляє, що ще в серпні пропав
Вільгельм фон Габсбург, правнук ар-
хидוכа Карла I, що переміг Наполеона під Асперн-
ом, 1809 р. Приїжді Габсбурга залявають на підставі
того, що Вільгельм є в союзу з російським концентриса-
м у Габсбургів.

Зник полковник І

Національний
банк України

у ньому можливого лідера держави. Так народилася постать Василя Вишиваного. Після поразки визвольних змагань Вишиваний емігрував до Відня, а згодом – до Парижа. В еміграції продовжив дипломатичну боротьбу: налагоджував контакти з українською діаспорою, із західними політичними колами, шукав союзників серед впливових діячів Європи.

*“До збруї! До збруї стрільці!
І рідну країну спасайте!
Повстаньте як вірні козацькі сини,
Героями в хату вертайте!” – писав він у збірці
“Минають дні”, присвяченій пам’яті бойових
повертених – українських січовиків.*

Влітку 1947 року радянські спецслужби викрали Василя Вишиваного на вулиці Відня. Попри допити та фізичний тиск, він не зрікся своїх переконань і до останнього говорив українською. Рівно через рік загинув у камері Лук’янівської тюрми в Києві. Місце його поховання залишається невідомим.

Сьогодні постать Василя Вишиваного повертається в українську історичну пам’ять як приклад незламної волі, глибокої відданості та безкомпромісного служіння ідеалам свободи – свободи, яка потребує вибору, здатного змінити долю цілої нації.

Художник – Святослав Іваненко.
Скульптори: Анатолій Демяненко, Володимир Атаманчук.

130 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВАСИЛЯ ВИШИВАНОВОГО

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Введення в обіг

22 серпня 2025

Метал

нейльзибер

Діаметр

31,0 мм

Категорія якості карбування

спеціальний анциркулейтед

Гурт

рифлений

Тираж

до 50 000 шт.